

Male države ogorcene - Longova smrt izzvala zmedo

Popušanje vesil napram Italiji vzbuja nestrpnost v malih državah. — Trditve, da bi Mussolini napovedal vojno, ako bi se proti njemu odločno nastopilo, je samo izgovor. — Male države v skrbeh za svojo varnost in samostojnost.

Zeneva, Švica. — Male države, včlanjene v Ligi narodov, z nezadovoljstvom gledajo omahljivost, ki jo kažejo velike velesile napram Italiji. Vsem je očitno, da bi Italija ne nastopala tako izzivalno, ako bi Liga pokazalo več odločnosti proti njej, kajti neumljivo je, da bi se Mussolini v resnici upal kljubovati celemu svetu.

Najbolj zamerijo male države Angliji in Franciji, ker se ti dve izgovarjate, da bi kazensko postopanje proti Italiji pomenilo gotovo vojno, namreč, da bi Italija napovedala vojno. Ta trditve je nesmisel in nič drugega kakor izgovor. Ako bi namreč vse članice Lige nastopile proti Italiji in ako bi istočasno Zed. države ostale nevtralne, ali bi se upal Mussolini vsem članicam Lige napovedati vojno? Popušanje napram Italiji pomeni vojno, trditve male države, in ne odločen nastop proti njej. Tak nastop bi imel kvečjemu za posledico, da bi Italija zapustila Ligo; to bi pa bilo še vedno bolje, kakor pa da Liga obrzdi Italijo in obenem prizadene krivico Abesiniji.

Male države se zavedajo, da gre točasno za več kakor samo za morebitni spopad med Italijo in afriško državo Abesinijo. Gre namreč v prvi vrsti za to, ali se morejo te države še kaj znesti na Ligo glede svoje varnosti. Ako se namreč danes Italiji dopusti, da zase druge neodvisno državo, se jutri lahko pripeti ista usoda, kakor jo bo za zdaj doživela Abesinija, kakoli mali evropski državi; in logično bi nihče ne imel pravice, da bi ugovarjal temu.

Dosti upanja, da bo Liga kolikor toliko pravična pri svoji razsodbi, daje dejstvo, da je za nje načelnika izvoljen češki zun. minister, dr. Beneš, torej zastopnik ene manjših držav. Pod takim predsedništvom bodo imele male države možnost, da izrazijo svoje mnenje.

Med tem pa, ko se v zbornici Lige privatno in javno debatira o tem, je na delu odbor peterih članov, ki ga je postavil svet Lige narodov, da prouči obdolžbe, ki jih je vložila Italija napram Abesiniji. V ta odbor so bili imenovani zastopniki Anglije, Francije, Španije, Poljske in Turčije. Veliko ogorčenja se je vzbudilo, ko se je v torek izvedelo, da je bil temu odboru dan predlog, po katerem bi se dovolilo Italiji nekako pokroviti nastop nad Abesinijo; na ta samostojna država, toda Italija bi imela v njej glavno besedo. Dočim je francoski delegat ta predlog toplo pozdravil, je na nasprotno zastopnik Turčije silovito protestiral proti njemu; angleški in poljski za-

VSA ITALIJA MOBILIZIRANA

Na vojaško poveljstvo bodo morale tudi ženske in otroci.

Rim, Italija. — Mussolini je v torek objavil, da se bo v kratkem izvršila v Italiji pozidna splošna mobilizacija. In izraz "splošna" se mora tudi vzeti dobesedno. Ne bodo namreč mobilizirani samo moški, ki so v vojaških letih, marveč pod to odredbo pridejo tudi ženske in celo otroci od petega leta dalje. Kadar se bo dalo znamenje, bo moralo iti pod zastave vse. Na ta način bo prišlo pod vojaško povelje do 20 milijonov oseb. Ta mobilizacija ima biti predhodnica pravega vojnega oklica, ki ima slediti, ko bo pričela Italija prodirati v Afriki.

NOVA JEČA V ABESINIJ

Addis Ababa, Abesinija. — Pretekli ponedeljek se je v navzočnosti cesarja Selassie otvorila nova moderna kaznilnica v tukajšnjem mestu. V Abesiniji je še vedno v navedi takozvana krvna osveta, po kateri se sorodniki ubitega maščujejo nad ubijalcem, da se včasih na ta način pokončajo celi rodovi. Selassie sicer skuša, da bi svojo državo moderniziral, toda omenjena navada je tako globoko vkoreninjena, da se je ne upa docela odpraviti. V novi kaznilnici je zato dal napraviti odprtine za strelne line, skozi katere bodo lahko sorodniki umorjenih žrtev ustrelili morilce, ako bodo tako želeli.

\$1,700 ZA 14 LETNEGA OTROKA NA MESEC

New York, N.Y. — Po odredbi sodišča se ima 14 letni Elaine S. Frueauff plačati vsak mesec samo za njene osebne izdatke po \$1,700. Deklica živi s svojo materjo in na njo čaka dediščina \$832,250 od katere prihaja letnih dohodkov nekaj nad \$30,000. Te obresti sme zdaj mala gosposodična porabiti za svoje stroške. Od omenjenega mesečnega zneska je določenih \$535.00 na mesec samo za najemnjino stanovanja, dočim ne dode štiri osebe, ki tvorijo "služinčad", skupno niti \$400, in gre ves ostali znesek nad \$700 za mlado damo, ki ima edino zaslug v življenju to, da je imela bogate sorodnike. — Nekaj pač ni prav in nekaj smrdi v današnjem socialnem redu!

Oglašajte v dnevniku "Amerikanski Slovenec"!

stopnik sta bila tudi precej hladna napram njemu. Med malimi državami, ko so izvedele za predlog, je pa povzročil viharje ogorčenja.

PREISKAVA O KATASTROFI

Tragičen konec vojnih veteranov zakrivil njih predstojniki.

Miami, Fla. — O tragediji, v kateri je med zadnjim viharjem izgubilo življenje več sto vojnih veteranov, se namerava voditi stroga preiskava, kajti ugotavlja se, da se je katastrofa pripetila le vsled krivde taboriškega vodstva. Veterani so bili, kakor se dokazuje, nastanjeni na takem kraju, ki je najbolj izpostavljen viharjem, in dasi se je vihar napovedoval več ur pred nastopom, se veteranom ni dovolilo, da bi se umaknili na varnejše prostore, marveč so morali ostati tik ob obrežju, da so jih morskj valovi zalili.

OTROCI, SPAT OB 9. URI!

Chicago, Ill. — V predmestju Melrose Park je vaški odbor pretekli ponedeljek sprejel odredbo, po kateri bodo morali otroci zvečer zgodaj domov. Nobena oseba, ki še ni stara 16 let, ne bo smela ostati na cesti preko 9. ure zvečer. Vsak večer bo 15 minut pred 9. uro zažvižgala ognješka sirena, kar bo znamenja za mlade dečke in deklice, da morajo domov. Otroci, ki jih bo policija našla na cesti po omenjeni uri, bodo prvokrat posvarjeni, ako pa se bo ponovilo, bodo starši kaznovani.

VPRAŠANJA ZA REPUBLIKANKE

Washington, D. C. — Dočim republikanski politiki na debelo obsojajo in kritizirajo predsednikov program, je pa nasprotno veliko vprašanje, ali bi se kateri od njih upal preklicati kako točko tega programa, ne da bi pri tem riskiral naklonjenosti volilcev. Tako je vodja demokratske stranke pozval pretekli ponedeljek republikanske kritike, naj se jasno izrazijo, katerega od zakonov, ki so bili na predsednikovo pobudo sprejeti od kongresa, bi oni razveljavili, ako bi imeli moč. Zdaj imajo nergači priliko, da izpregovorijo.

PIKNIK DRUŠTVA "PREŠEREN"

Pueblo, Colo. — Tukajšnje pevsko društvo "Prešeren" bo imelo svoj zadnji letošnji piknik v nedeljo, 15. septembra, in sicer v Prešernovem domu v Rye, Colo. Vsi rojaki vljudno vabljeni. Vstopnina prosta. J. Germ

DOLOČITEV OBRAVNAVE ZA ZENGEJA

Chicago, Ill. — V ponedeljek se je določilo, da se bo otvorila obravnava proti Mandeville Zenge, 26 letnemu farmerju iz Missouri, v ponedeljek, 30. septembra. Zenge, kakor znano, je obdolžen, da je umoril dr. Bauerja, kateri je oženil dekle, ki je bila prijateljica z Zengejem že od mladih nog.

PO KOMUNISTIČNIH NAMERAVAJO UDARITI

Madison, Wis. — Senatska zbornica tukajšnje zakonodaje je v ponedeljek sprejela resolucijo, s katero se naproša vodstvo Wisconsin univerze, naj prepove obstoj komunističnim organizacijam na univerzitetnih prostorih. Ta resolucija je prišla iz odbora, ki je bil postavljen, da preiskuje glede komunističnih aktivnosti med dijaštvom.

KRIŽEM SVETA

Mexico City, Mehika. — V mestu Tamulte je prišlo do izgredey, ker je policija aretirala nekega starega katoliškega duhovnika. Policija je streljala na množico, ki se je zbrala in zahtevala, da se duhovnik izpusti; pri tem so bili ubite tri osebe.

London, Anglija. — Kakor govore poročila iz Grčije, je v ponedeljek ponoči prišlo v Atenah do spopada med pristasi republikancev in monarhistov. Plebiscit glede ugotovitve monarhije se bo vršil na Grškem 15. novembra.

Varšava, Poljska. — Vladno poročilo govori, da se je nedeljskih volitev udeležilo 46.5 odstotkov volilcev, in dostavlja, da je ta izid zadovoljiv, češ, da je sneg in dež v gorskih krajih preprečil tamšnemu prebivalstvu pot na volišče.

Tirana, Albanija. — Vestni vedo povedati, da je bilo 23 oseb obsojenih na smrt, ker so obdolžene, da so se udeležile zadnjega zarotniškega gibanja. Deset drugih je dobilo dosmrtno ječo.

BORBA MED NASPROTNIKI

Med pristasi senatorja Longa in njegovimi nasprotniki se pričela borba za nadvlado.

Baton Rouge, La. — Pokojnega zveznega senatorja Huey Longa se niso niti dobro položili na mrtvaški oder, ko se je že začela srdita borba med njegovimi pristasi in njegovimi nasprotniki za prvenstvo v državi Louisiana. Kakor znano, je bil Long svoječasnji guverner v tej državi, zdaj pa je imel takorekoč diktatorsko oblast v njej. Zakonodaja je brez odpora sprejela vse zakone, ki jih je Long predložil; in Long ji je skozi zadnje leto predlagal take zakone, ki so čimdalje bolj krepili njegovo diktatorsko moč nad državo.

Splošno vlada mnenje, da je s smrtjo Longa napočil konec tudi njegovi politični mašineriji in da bo država prišla zopet na pot, kjer je bila prej.

Brez izjeme vsi, bodisi prijatelji ali sovražniki pokojnega senatorja, so si edini v tem, da je z njim padla politična osebnost izrednih zmoglosti, katera bi igrala v bodočnosti Amerike brez dvoma važno vlogo. Njegova bistroumnost je bila občudovanja vredna, njegov govorništvo talent skoraj neprekosljiv. Nič čudnega torej, da je imel trume poslušalcev kjerkoli je nastopil; in enako je razumljivo, da je lahko poslušalce s svojim gladkim govorom pridobil za vse, kar je imel v načrtu.

Oglašajte v dnevniku "Amerikanski Slovenec"!

Iz Jugoslavije.

Dva dni so pogrešali v Ljubecni posestnika Antona Rezarja in ga tretji dan našli ponesrečenega v potoku Ložnici. — Dvakrat ponesrečila na planinah letošnje poletje. — Razne novice iz starega kraja.

Smrt v potoku

Celje, 22. avg. — V nedeljo zjutraj je odšel posestnik Anton Rezar z Ljubecne doma v svoj vinograd v Malih Dolih pri Frankolovem. Ker ga dva dni ni bilo domov, so ga šli v sredo domači iskat v vinograd, a ga niso našli. Rezar je namreč večkrat zahajal v svoj vinograd in se je nekaterikrat vračal šele drugi ali naslednji dan. Ker je pa sedaj izostal preko svoje navade, je začelo domače skrbeti in so se podali za njim, da vidijo, če se mu ni kaj pripetilo. Kakor omenjeno, ga v vinogradu niso dobili, pač so ga pa našli v sredo v potoku Ložnici v Pristavi pri Ljubecni mrtvega. Ložnica se za Bežigradom izliva v Voglajno. Ugotovili so, da je odšel Rezar iz svojega vinograda že v nedeljo ob 3. popoldne. Na poti domov se je še nekje ustavil, v mraku že je pa na omenjenem mestu, ne daleč od svojega doma, padel z brega v potok in priletel z glavo tako nesrečno na ostro kamenje, da se je ves pobil po glavi in kakor izgleda, padel v nezavest, katera je bila zanj tudi usode polna. Z obrazom je bil obrnjen v vodo, ki ga je tudi zalila, kar je povzročilo njegovo smrt. Pokojni Rezar je bil zelo ugleden večji posestnik star 58 let, in zapuščala poleg žene še 5 otrok, najmlajši je star 15 let.

Zastavkali so

Delavci Bonačeve tovarne na Količevem pri Domžalah, po številu 230, so zastavkali. Tako je moral ves obrat v tovarni počivati. Zastavkali so radi tega, ker da so postale razmere v tovarni že neznesne in pa radi tega, ker je bil delavec Fr. Bukovec, ki je hotel tamkajšnje delavstvo organizirati v Jug. strokovni zvezi, odpuščen. Zahtevajo, da se delavec Fr. Bukovec sprejme nazaj na delo, ravnatelj tovarne Wultsch pa odpusti.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Avgust Sulič, magistratni uradnik. — V Peklu pri Mariboru je umrl Peter Magerl, graščak star 74 let. — V Ptujju je umrla Hedvika Radošek, zasebnica stara 80 let. — V Mariboru je umrla Ivana Ajdnik, zasebnica stara 74 let. — V slovenjegraški bolnici je umrl Valentin Tekavec, posestnik v Topolščici in brat misijonarja Valentina Tekavca.

Tatiče so prijeli

Minoritski župnik v Ptujju je že delj časa opazoval, da manjka iz nabiralnika, s katerim rimski cerkovnik pobira po cerkvih milodare, denar. Prizadeval si je, da bi dobil prave uzmoviče v pest, pa se mu ni posrečilo, zato je stvar naznanil policiji, ki je kmalu zasledila tatiče. Stražnik se je skrivil v zakristiji v spovednico in videl, kako so prišli trije fantiči-ministranti in vzeli iz puščice denar. To so delali že eno leto in tako pobrali več tisoč dinarjev.

Jubilej župnije

V nedeljo 25. avgusta je Dolenji Logatec na slovensen način praznoval 25 letnico obstoja lastne samostojne župnije.

Tatvina

V mesnico mesarja Pipusa pri Sv. Marjeti, tako poročajo iz Maribora, so vlomili neznanci ter jo popolnoma oplenili. Odnegli so raznovrstne klobase in meso v vrednosti 10.000 dinarjev.

Velik ogenj v Ljubljani

Hlev pri Cekinovem gradu v Šiški katerega je imela v na-

Kavalerija se je že v zadnji vojni izkazala nepraktičnim in se opustila. V nemški armadi pa se je uvedla nova vrsta "drvečih čet", pri katerih se namesto konj uporablja motorna kolesa. Gornja slika kaže takega "kavalerista" v polni vojni oprmi.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
 Ustanovljen leta 1891.
 Izhaja vsak dan razen nedelj, pose-
 teljkom in dnevom po praznikih.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
 Established 1891.
 Issued daily, except Sunday, Mon-
 day and the day after holidays.

EDINOST PUBLISHING CO.
 Naslov uredništva in uprave:
 1849 W. Cermak Rd., Chicago
 Telefon: CANAL 5544

EDINOST PUBLISHING CO.
 Address of publication office:
 1849 W. Cermak Rd., Chicago
 Phone: CANAL 5544

Naročnina	Subscriptions
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

Dopolni važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopolnjeni na uredništvo vsak dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtika dopoldna. — Na dopisih brez podpisov se na ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:
Znat se mora

Pri vsakem narodu je enako, ako ni sam svoj, nima lastne vlade. Podvržen je polagoma izumiranju, dasi se more morda dalj časa še držati, ako ima dosti sile v sebi. Vprašanje pa je, odkod naj to silo vzame, ko mu je vsak dotok podkopen. Večji narodi so seve dosti na boljšem, lahko rečemo, varni, ako tudi nimajo ravno lastne narodne vlade. Veliki narodi dobivajo sok lastne moči pač od materinskega velikega naroda, ki ima nekje svojo lastno vlado, in odtod prepaja tudi dele, ki niso pod to vlado, a so deli tega velikega naroda.

Od nekdanj je tako bilo, ne vem, če pride kdaj čas, da bi ne bilo med ljudmi vsaj v tem oziru nobenega izkoriščanja, nasilja, zapostavljenja, kratko, raznarodovanja. Stara Avstrija je bila v zadnjih dobah prava umetnica pri delu za nemštvo. Raznarodovanje in germanizacija je smatrala za pravi poklic. Ljudsko štetje se ni vršilo po narodni pripadnosti, ampak po občevalnem jeziku. Sto tisočeri nemških narodov so tako bili prav uradno spravljani v nemški žakelj. Prav pri najzadnjem štetju pred polomom so nas klicali na urad v Beljaku, in nam grozili celo z zaporom, ako ne izpremenimo izpoved, ker smo vsaj nekateri zapisali, da je naš občevalni jezik slovenski. Poznal pa sem prav vsakega v Beljaku po narodni pripadnosti in je bilo pravih Slovencev na tisoče, pa smo se morali vsak zase boriti, da smo spravili nekako 50 Slovencev skupaj. In stvar nikakor ni bila tako brezpomembna. Pri mirovni konferenci v Parizu so se Francozi hudo šklicevali na uradno ljudsko štetje in niti kake razlage niso pustili k sebi, tudi za nje je bilo v Beljaku le do 50 Slovencev, v Celovcu menda nekaj nad sto itd.

Razmere so se po polomu izpremenile, in je n. pr. Maribor pokazal pravo lice, da je tam okoli 20,000 Slovencev in le nekaj tisoč pravih Nemcev, ko je bilo prej število bolj ko ravno narobe.

Tudi v sedanji Avstriji so se razmere izpremenile, ampak ne ravno na bolje. Občevalni jezik ni bilo dosti uspešno sredstvo za pogubo Slovencev. Iznašli so drugo sredstvo, namreč šteli so po nekem čustvovanju. To je prefriganost prve vrste, da se kak majhen narod pod tujo vlado spravi iz sveta. Pravo čudo je, ako se le našli nekaj nad 20,000 Slovencev, dasi jih je v resnici po pravi narodnosti morda še nad sto tisoč. Stvar je tako prefrigana in nizkotna, da bi bila vsaka kritika resne kritike nevredna. Morda so bili sami nad rezultatom malo presenečeni, oziroma jih je moralo biti sram, pa so dolgo mučkali in mečkali, preden so začeli z objavo tega "štetja", in rezultat je zdaj prav po — narodnosti, katere pa prej niso poznali, in je tam po objavi toliko in toliko Nemcev in toliko in toliko Slovencev.

Znat se mora. Kaj takega je kulturnega naroda ne vredno, ampak kaj boš, saj Italija na Primorskem niti kaj takega ne dopusti.

Kar je še koroških Slovencev, ki so zdaj merodajni, govoriyo hudo na srce sedanji avtoritetni vladi, da se mora ravnati po božjih in naravnih zakonih, ampak prej bo tekla Drava od Borovelj do Beljaka, preden bodo Slovenci pod tujo vlado kaj dobili.

VABILO

Lemont, Ill. po besedah prosvetnega dopisnika znani, da niso za denar in da manj računajo kot drugi, so pač franciškani s težkim srcem kupili to, kar je bolj poceni, da ne bo ljudem ljo, dne 15. sept. posetite s svojim obiskom na izložbo letošnjega čebelarstva pridelka in obenem na kratke družabne sestanke. Popoldan ob 2. uri, po novem času, blagoslov v cerkvi, za tem takoj bo udeležencem Finžgarjeva dvorana z vsem, kar vsebuje, na razpolago. Vsi prijateljsko vabljeni in dobrodošli ob vsakem vremenu. V imenu oo. franciškanev samostanski čebelar.

KAKO JE PRI SV. ANI NA MOXHAM

Moxham, Pa. Naznanili smo že, da je dobila fara sv. Terezije že drugo hčerko — podružnico sv. Ane na Moxham. Kako nam kaj gre? bo vsakega zanimalo. Reči moramo, da za začetek jako dobro. Ljudje vedno spoznavajo veliko srečo in blagoslov svoje domače cerkve. Da še vsi ne pridejo, je tako razumljivo. Seveda bi nas bilo že veliko več, če bi ne bil onega ljubega strahu pred ljudmi: Kaj bodo drugi rekli, če bom hodil v cerkev? Mnogo je takih, ki imajo trdno prepričanje, da je treba hoditi v cerkev in radi, zelo radi bi šli, pa sosedu ne bo po volji. Povsod lahko greš, tudi v najslabšo družbo, pa boš vseeno šel, četudi si ti kdo smeje, opustiš pa sv. mašo radi majhne opazke. O kako smo vendar svobodni!

No pa zdaj se nam ne bo treba več bati, saj vsi skupno delamo za cerkev! Saj ste slišali, kako pohvalen članek je napisala o nas Prosveta. Ker se sami premalo hvalimo, so nas začeli drugi hvaliti. Že tretjo slovensko cerkev imamo v Johnstownu. Franciškani samo malo zakričijo in vse gre za njimi! Tako so pisali! Kaj ni to lepo, če gre čreda za pastirji? Lepo priznanje! — In kako so vneti za lepoto hiše božje naši ljudje! Nikakor se jim ne zdí primerno, da bi se služba opravljala v prostorih, kjer so prej plesali in popivali. Vidite, kako fin katoliški čut je pri nas in med nami! Res je, da nas je vse bolelo, ko smo morali plesno dvorano izpremeniti v cerkev, toda ker so Johnstownski franciškani,

Dopisnik:

NAGRADO DOBIL

Cleveland, O. Sodček napolnen z najboljšim žganjem, kateri je bil napačljiv kot nagrada za osebo ali tvrdko, katera se izkaže da je kupil največ tiketov, v žadnjem popularnem kontestu, skupnih društev fare sv. Vida. Cleveland, O., je dobil Mr. Matija Flajnik 6030 Carry Ave. Cleveland, O. Mr. Matija Flajnik kot preprost navadni delavec, je kupil in potpisal 305 tiketov. To je za celih \$30.50. Vsa čast takemu faranu, kateri toliko prispeva v prid fare. Lepa hvala Vam Mr. Flajnik.

FARMARSKÉ VESTI IZ PUEBLE

Pueblo, Colo. Zopet se morem po kratkem molčanju nekoliko oglašiti, ker nabrabo se je precej vesti iz naših farmarskih kotlov, katere bodo bralce priljubljenega lista Amerikanski Slovencev, gotovo zanimale. Delo na naših farmah je bilo po večjem v redu, zato smo si vzeli nekoliko oddiha ter se napotili na obiske po bližnjih mestih, okoli naših prijateljev in znancev ter sorodnikov. Tako smo se odpravili na pot 18. avgusta zjutraj in sicer jaz podpisana, moj mož, sin Ludwig, moja sestra Johana, njen mož, hčerka Valerija in sin Henry. Šofiral je pa moj sin Ludwig. Veseli smo se podali od doma, misleč kaj vse bomo videli in pa upajoč na srečno vožnjo. Šli smo namreč po čisto novih krajih in dasi smo že dolgo let tukaj, se to še nismo vozili. Pa kaj čete, strahopetne ženske. De Eona Vista je bilo vse prav dobro in brez vsakega strahu. Ravno za južino smo dospeli do Mr. in Mrs. Anthony Pritekel Jr., ki tam kmetuje na farmi. On je sin moje sestre, to je Mr. in Mrs. Anton Pritekel. Ima tam lepo obširno farmo, na kateri vse prav lepo raste in uspeva; pšenica, oves, ječmen, krompir, kavla, salata, i.t.d. Glavna salata ima tako velike glave, kot zelje in prav lepo jo je videti, ki tako lepo v vrstah raste. Tudi grah je lep in ima prav velike stroke, večje kot pri nas. Veseli smo ogledovali farmo, ki nam jo je Anthony razkazoval in nas potem peljal še k družini John Fink, kateri imajo tudi veliko zemlje. Pridelki so prav lepo kazali. Pečajo se tudi z živinorejo in Mr. Fink je povedal, da je vsa lepo rejena. Kako bi tudi ne bila, ko pa imajo večkrat dež in vse lepo raste. — Mrs. Fink je želela, da bi bili v terek pri njej na večerji, pa smo ji povedali, da gremo takoj drugi dan, v ponedeljek, naprej proti Aspen. Ni nam branila iti, vendar je pa rekla, da nas hoče imeti enkrat v svoji hiši, pa naj sami odločimo kedaj ter ji sporočimo. Po-dali smo se na večerjo k Pritekelovim in drugi dan smo od-rinili takoj po zajutreku pro-

14. PISMO IZ DOMOVINE

Ljubljana, julija. Kaj bo sedaj? Angleščine še prav ne znam. Pravijo, da roje-ni Angleži svojega jezika nikdar perfektno ne znajo. Nemščine ne znam, latinskega ne znam, slovenskega prav ne govorim. Pa sem že računal, kako bi bilo lepo delovati med slovenskim ljudstvom tukaj v domovini. Tako je žalostno v Ameriki, ko moraš sam gledati, kako ti narod počasi tone v ameriško morje. Zdad pa ne kaže drugega, kakor da pobereš šila in kopita in jo mahnem nazaj, pa se vsaj dobro angleško naučim, da se bom lahko s sv. Petrom vsaj v enem jeziku pošteno zmenil ob svoji zadnji uri pred nebeskimi vrati.

Se o svoji smoli. Strašno sumljiv moram biti. V železniški va-gon vsak čas prileti žandar, da pregleda obraze. Tudi v naš va-gon je lepi dan prišel, od nobe-nega drugega ne zahteva legiti-macije, mene pa pobaše. Žandar ni mogel najti v mojem potnem listu žiga jeseniške prestopne po-stajne žandararije in že se je začelo izpraševanje. Popisal me je v svoji zvezek in bogve, kam bi me peljal na prihodnji postaji, da ni našel moj sopotnik v potnem listu prav droban "štem-pel", ki je povedal žandarju, da nisem bogve kak špijon, ki nar-merava kak atentat na kronano ali nekronano glavo, temveč nar-vaden franciškani in pošteni faj-mošter od sv. Štefana v Chicago.

Kaj sem vedel, da bom imel tako smolo v Jugoslaviji. Če bi bil babjeveren, bi bil imel že ta-koj ob svojem prihodu znamenje, te bodoče smole. Ko smo namreč stopili v Ljubljani iz vlaka in se po vseh predpisih Sloveniji po-klonili, so prišli znanci in zlahtna na vrsto. Mene je oče čakal, vse-vyžičen od pričakovanja. Ob-jahme in tresk, šla so očala na drobne kose. Znamenje nesreče ali ne?

Toda ne morem reči, da bi se me vse čas smola držala. Na son-cu slovenske prijaznosti se je kaj kmalu raztopila in dobro se mi je godilo vse dni mojega bi-vanja v Sloveniji doslej.

Pozdrav. P. Aleksander.

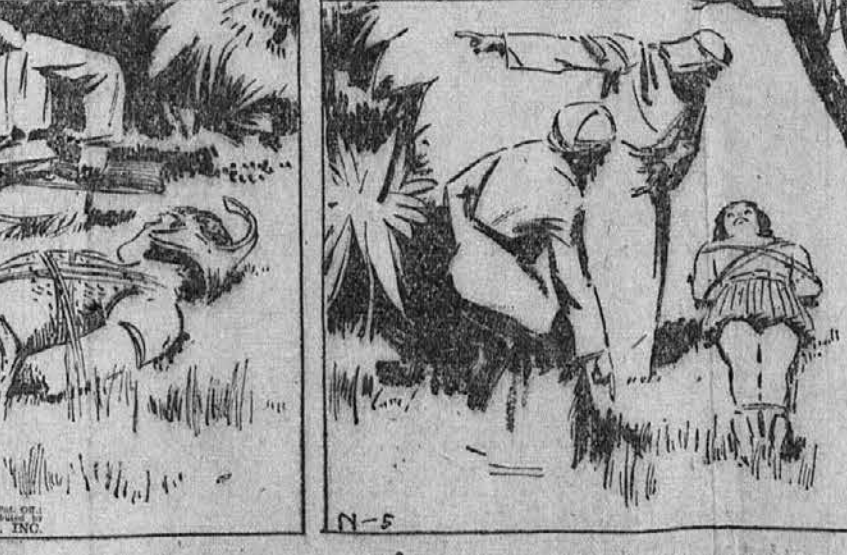
ti Aspen, Colorado. — To je bilo na tej vožnji groze in strahu za me in mojo sestro. Peljali smo se namreč med samimi visokimi gorami, kar bi seveda ne bilo nič strašne-ga, če bi bile ceste speljane v grabnjo, a niso. Visoko gori-po gorah se vije cesta in še dovolj široka ni povsod. Na par mestih je tako ozko, da če bi se dve kari srečale, bi prav gotovo moral eden na-zaj. Ko sem le nekoliko po-gledala v globino, se mi je v glavi kar zavrtelo in sestri ravno tako. V kari smo pa bi-li tudi precej na gosto, saj nas je bilo sedem in sem tako pre-tezala moj vrat, da me še da-nes žile bole, ker sem pač ved-no gledala naprej, če nam morda ne drvi nasproti kak drugi avtomobil, ki bi nas kaj lahko zadel in nas porinil v

ZLATO MESTO IN TARZAN

Po visokih vrhovih džungelskih dreves je Tarzan hitro potoval in zopet zasledil Arabce. Veliki lev Numa je zapazil Tarzana in se je z močnim rjovenjem oglašil, čes, kaj me motiš, ko čakam tudi jaz na plen, da se mi približa. Ne daleč od tam pa je zapazil taborišče Arabcev, katerega je stražilo, kakih dvajset mož.

(5)

Pri opazovanju z visokega drevesa, je Tarzan kmalu opazil, da imajo Arabci na sredi taborišča ne daleč od ognja, nekoga jetnika, katerega so imeli močno zvezanega, kar je bilo znamenje, da jim je bil jetnik zelo važen. Zraven njega je sedel Arabec s puško in ga nekaj izpraševal...

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Šiftaši so izpraševali, kje je tisti kraj kjer je dosti slonove kosti in zlata. Ali jetnik jih ni razumel. Šiftaši so bili nejevoljni, ker jetnik tudi ni hotel odgovorjati. Pogovar Arabcev se je obrnil proti svojemur drugu in dejal: "Ako do-juri ne bo hotel govoriti, ga bomo enostavno umorili..."

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo redno po dnevnem kurzu v Jugosla-vijo, Italijo, Nemško Avstrijo in vse druge dele sveta. Denar dobijo prejemniki točno in zanesljivo direktno na dom brez vsakega odbitka. Cene so podvržene spremembi kurza. Včasaj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.75 100 Din	Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75
Za \$ 5.15 200 Din	Za \$ 10.00 pošljite \$ 10.85
Za \$ 7.30 300 Din	Za \$ 15.00 pošljite \$ 16.00
Za \$ 9.70 400 Din	Za \$ 25.00 pošljite \$ 26.10
Za \$ 11.75 500 Din	Za \$ 40.00 pošljite \$ 41.25
Za \$ 23.50 1000 Din	Za \$ 50.00 pošljite \$ 51.50

Lire:
 Za \$ 9.35 100 lir; za \$ 44.50 500 lir in za \$ 88.20 1000 lir

Vsa pisma in pošiljate naslovite na:
John Jerich
 (V pisarni Amerikanskega Slovencev)
 1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

IZPOD SV. ŠTEFANSKEGA ZVONA!

Chicago, Ill. Zadnje čase, odkar naš "fant od fare" obuja mladostne spomine v rojstni domovini, se ne sliši mnogo o sv. Štefanskim novic. Ker pa gre vse lepo, mirno svojo pravo pot, ne obešamo tega ali drugega na naš zvon. Događek pa, katerega hočem opisati v teh vrstah, pa v resnici zasluži, da se obesi na veliki zvon fare sv. Stefana.

Zadnje dni tega meseca se namreč vrne iz Maribora, Jugoslavije

REV. LEONARD E. BOGOLIN, O.F.M.
ki bo v nedeljo 29. septembra 1935 ponovno slovesno sv. mašo v cerkvi sv. Stefana, Chicago, Ill.

slavlja, naš nekdanji faran, rojak, Rev. P. Leonard Bogolin, O.F.M., kateri je tamkaj dovršil svoje študije, ter bo pel v cerkvi sv. Stefana, ako nič izvanrednega vmes ne pride, dne 29. sept. slovesno sv. mašo. Vrli starši in cela družina Bogolinova, kakor tudi cela fara se je močno veselila imeti čast prve sv. maše č. gospoda novomašnika v domači farni cerkvi sv. Stefana. Vzrok, da so se celo sv. Stefanu kupili novo obleko je bil najbolj ta, da bi zamogli bolj dostojno proslaviti dan nove maše našega rojaka. Pa je že tako česar se najbolj veselili, to najraje splava po vodi; tako je bilo tudi za našo novo mašo. Iz gotovo važnih vzrokov so predstojniki č. g. P. Leonarda določili, da je bil v mašnika posvečen že 21. okt. 1934, ter daroval prvo daritev 28. okt. v Cerkljan na Dolenjskem v rojstni župniji svojih staršev, ko smo mi ta važen dan pričakovali na pomlad tega leta. Gotovo lepo priznanje mlademu Amerikancu, kateri je v slovenskem Mariboru svoje študije tako odlično dokon-

čal, da je svoj cilj dosegel mnogo popred, kot je bilo prvotno določeno. Vrlemu očetu in skrbni mami P. Leonardu je bilo gotovo milo pri srcu, ko nista mogla biti navzoča pri prvi daritvi sv. maše svojega sina novomašnika. Tudi nam ostalim faranom je bilo težko, da smo na ta način bili okrajšani prave nove maše, katere smo se v resnici veselili.

A nič manjše veselje, nič manjša slavnost zaradi tega ne bo v nedeljo, dne 29. sept. pri sv. Stefanu, ko bo č. g. P. Leonard, kot mlad maziljenec Gospodov zapel, če že ne prvo, pa vsaj prvič v svoji domači farni cerkvi svojo veselo Glorio; v cerkvi, kjer je bil krščen, birman, kjer je sprejel prvo sv. obhajilo, v isti cerkvi bo ta dan prvič daroval najsvetejšo daritev v veliki sreči, da mu je Bog dal doživeti to veliko milost.

Pripravimo se torej farani sv. Stefana, da svojega rojaka ta dan dostojno sprejmemo, ter se v velikem številu udeležimo njegove slovesne sv. maše.

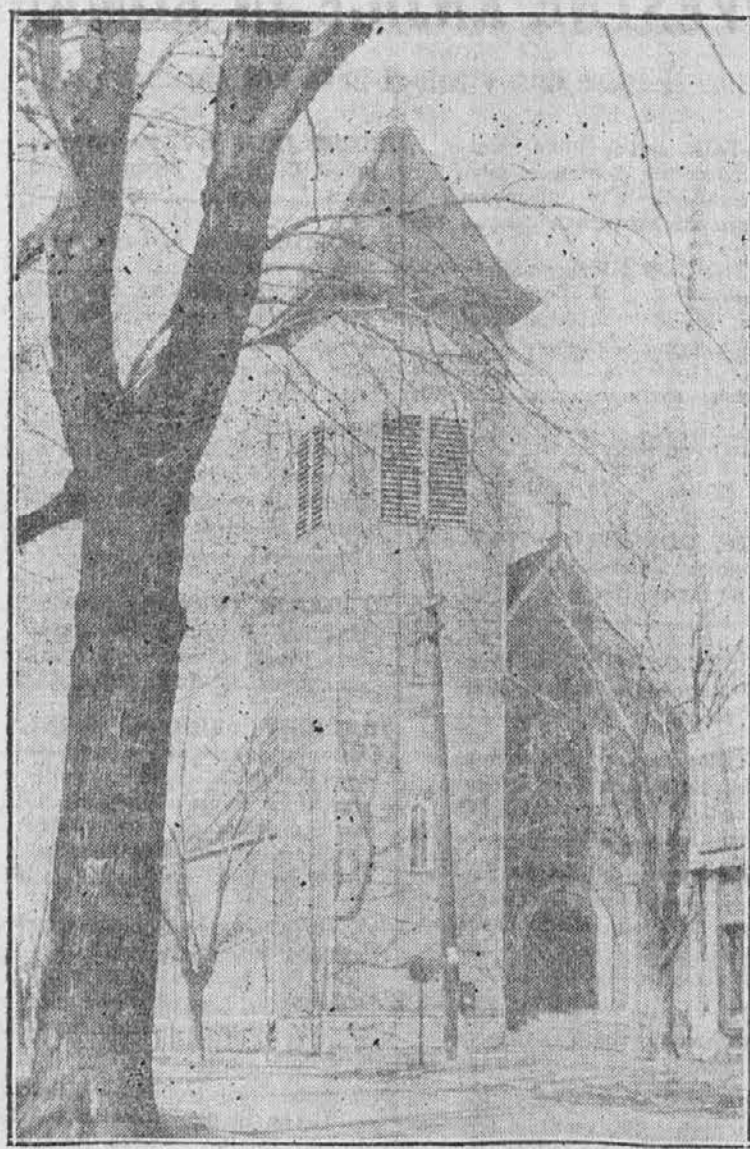
Tozadevni, natančen program slavnosti bo pravočasno objavljen, za sedaj samo toliko, da bo društvo Najsvetejšega Imena priredilo svojemu bivšemu članu isti dan takoj po maši slavnostni banket v šolski dvorani; tozadevne vstopnice imajo na razpolago člani tega društva; farani, sezite po njih o pravem času. Ker se s P. Leonardom obenem vrne iz stare domovine naš preč. gosp. župnik, P. Aleksander, bo to nedeljo za našo faro veselje tem večje. Po banketu upamo, da nam bosta č. g. gospoda več zanimivega povedala iz stare domovine.

P. Leonard se je rodil v Chicagu pri fari sv. Stefana, dne 4. apr. 1910. Osnovno šolo dovršil v Chicagu, srednje šole v franciškanskem kolegiju Teutopolis, Ill., modroslovje v Lemontu, Ill., Bogoslovje pa v Mariboru, Jugoslaviji.

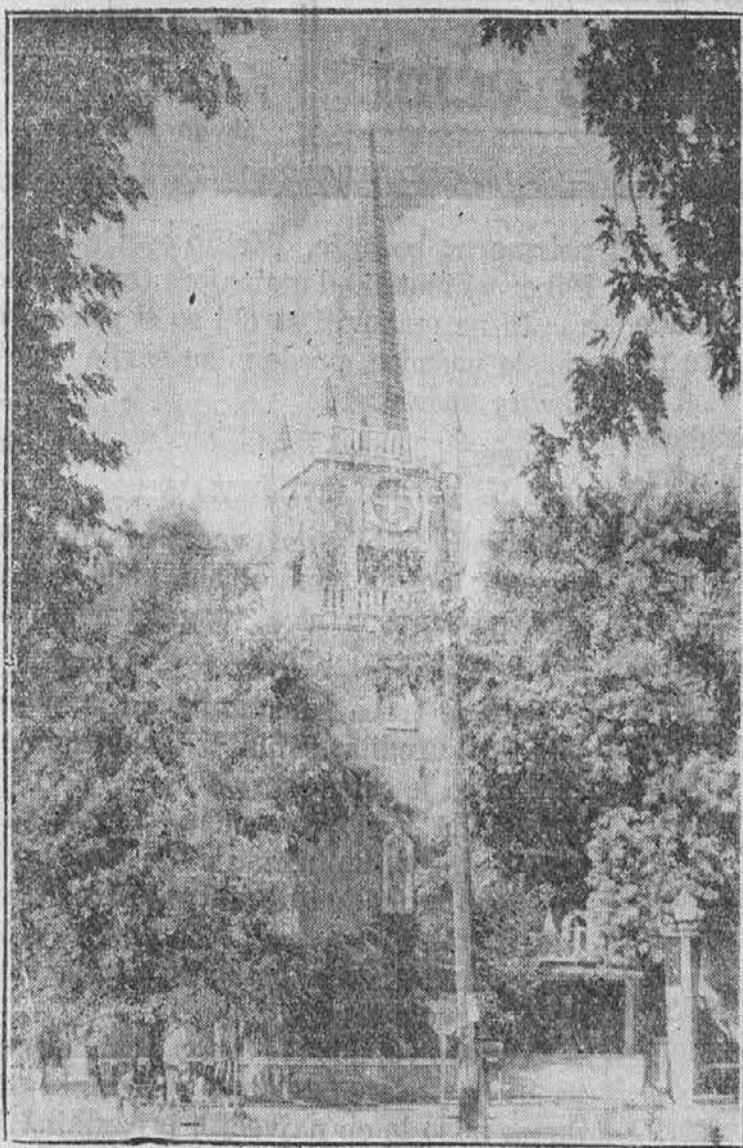
Dragim staršem in celi vrli družini Bogolinovi že sedaj iskrene častitke k temu slavnemu dnevu. Naj bo ta dan pozabljen ves vaš trud, vsa vaša požrtvovalnost; največje plačilo za vajino vzorno vzgojo otrok vam bo dano ta dan, ko bosta navzoča prvič pri slovesni daritvi sv. maše svojega sina duhovnika, katero bo daroval Bogu v čast, proseč božjega blagoslova za vas.

P. Leonardu pa iz srca kličemo: Pozdravljen mladi mašnik, prisrčno nam dobro došel v našo sredo!

Zvonar.

Cerkev Matere božje v Waukegan, Ill. pred prenovljenjem.

Prenovljena slovenska cerkev Matere božje v Waukegan, Illinois.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

ne napravi posebno velikih gomoljev. Smo že vse poskusili, pa ni nič pomagalo. — Mr. Škufca ima tudi nad 80 glav goveje živine, ki je vsa prav lepo rejena. Ves popoldne smo bili pri njih in Mr. Škufca nam je razkazal vso farmo. Imajo pa tam tudi jako dobro studenčno vodo, katero nam je tudi pokazal. Kar čudili smo se, kako je to mogoče, da je na tako visokem hribu tak studenec. Teče pa tam topla in mrzla voda, čemur smo se jako čudili. Med raznimi pogovori smo tudi vprašali, kako da so našli ta kraj med tem velikim gorovjem. Seveda smo na prigrizanje ostali tam čez noč in Mrs. Škufca nam je pripravila tako imunito večerjo, da ko smo sedeli okoli mize, smo bili kakor na kakni ohceti. Strci je tudi pomagala njena hčerka. Da nam ni bilo po večerji dolg čas, nam je prav krasno igral na kitaro in pel cowbojske pesmi njun sin William, kateremu je pomagal še neki drugi mladenič. Rekli smo, škoda da ni Bill v Pueblu, ko ima tako lep glas. Prav gotovo bi ga Mr. John Germ takej pridobil za društvo Presiren. — Čez noč smo se dobro odpočili in drugi dan po izbornem zajutreku smo se poslovili od postrežljivih družine ter se odpeljali proti Leadville. — Prav lepa hvala družini A. Škufca, ki je tudi naročnik Amerikanskega Slovenca. Naša želja je, da bi vam mogli kodaj vašo postrežljivost povrniti, torej, da tudi vi nas enkrat obiščete. — Mr. A. Škufca je tam doma, kjer je polž sedem let na drevo lezel in ko je že skoro bil na vrhu, je padel dol. Ko je bil zopet na tleh, je baje rekel: "da naglica ni nikjer dobra. Potem so pa polža priklenili, da bi jo zopet ne pohihali." (Konec jatri.)

"Each member bring in at least one new member".

TO IN ONO

AVTOMATIČEN PES

Londonške "Times" so povsem resno poročale, da je neki kanadski policijski uradnik izumil pripravo, ki omogoča zasledovanje zločinca po njegovem osebnem duhu.

Doslej so razkrinkavali zločince pretežno na podlagi prstnih odtisov, kajti nista dva človeka na svetu, ki bi imela enake prstne odtise. Kanadčan pa je ugotovil, da diši tudi vsak človek drugače nego kakršenkoli drugi človek. Na tej ugotovitvi je zgradil svojo pripravo, ki jo imenuje "vankamoskop". Kakor se pri iskanju prstnih odtisov potrebuje sumljiva mesta s praškom, ki omogoča, da stopi prstni odtis jasno na dan, tako potresa kanadski kriminalist sumljiva mesta z drobnim kemičnim praškom, potem gre pa s svojo pripravo sem in tja in na stekleni plošči se pojavi "spektrum", ki je vsakokrat drugačen, kakor pač človek diši. Po določenih črtah spektra se da sestaviti kriminalistični sistem, ki obsega na deset tisoče raznih kombinacij.

Policijske ne bi imele po mnenju izumitelja druge naloge, nego da bi vodile v svojih arhivih te spektre vseh zločincev in tudi normalnih ljudi, kakor delajo to danes s prstnimi odtisi. Če bi se zgodil kje kakšen zločin, bi stopil na krajcu dejanja v akcijo vankamoskop in v nekoliko trenutkih bi pokazal spektrum, ki bi zločinca izdal.

DOKAZ SMRTI

Italijanski zdravnik Tonelli, sotrudenik Rockefellerjevega zavoda v New Yorku, poroča o novem enostavnem in baje zanesljivem dokazu smrti. Če se hočemo prepričati, ali je bolnik, oziroma ponesrečenec res umrl, mu

moramo s palecem močno pritisniti oko in potem pogledati zenico. Če je izgubila le-ta pod pritiskom navadno okroglo obliko ter postala ovalna ali trikotna, je to dokaz smrti. Če pa ostane zenica tudi kljub ponovnemu pritiskanju slejkoprej okrogla, nikakor ne sme zdravnik dovoliti pokopa. Četudi človek več ne diha in mu ne utripljeta srce in žila, je vendarle živ. Umjetno dihanje in izdatni vbrzgi potrebnih zdravil ga lahko obudijo. Dr. Tonelli zagotavlja, da je leto za leto mrtvih na predčasno grozno smrt stotine tisočev navideznih mrtvih. Preprosta in tudi v zdravnikovi odsotnosti možna "preiskava zenice" naj bi bila obvezna pred vsakim pokopom. To velja posebno za ponesrečence pri nagli navidezni smrti pod vplivom elektrike, strupenih plinov, nadihu, pri utopljenih itd.

PUSČAVE BREZ ŽIVLJENJA

Kadar čujemo besedo "puščava", pomislimo takoj na nepregledne ravnine samega peska. Toda vse puščave niso takšne in v mnogih peščenih puščavah se bori za svoj obstanek neka, čeprav se tako majhna oblika življenja, živalska ali rastlinska. So pa, kakor v Libijski puščavi, predeli, po katerih lahko hodiš cele dni in ne vidiš nobenega peska, pač pa sama kamenita tla.

Brezupnost takšnih puščavnih ozemelj je nepopisna, tu šele spoznaš puščavo v vsej njeni grozoti. Niti najmanjša žuželka ne zmoti mrtvaške enoličnosti teh pokrajin in še manj seveda kakšna rastlina. To so deli zemlje, kjer življenje ne more uspevati niti v svojih najbolj primitivnih oblikah.

maršal za povorko, Joseph Zorc in Andrew Kosir oglaševalca. Ignatz Grom in Joseph Zalar sta skrbela za hladilne pijače, Mary Cepon in Mrs. Charles Drobnic so imele v oskrbi lunch, Frank Drasler in John Artac dirke, Anton Marincic metanje podkev in balinanje, Frank Ogrin je bil blagajnik, John Gerchar je oskrboval bingo, Frank Krsinar je bil glavni poslovni vodja, Mrs. Anton Marincic in Mrs. Joseph Drasler za sladolez in sladkorčke, Miss Agnes Ivanetic, Miss Mary Grimsic, Miss Hilda Pustaver in Miss Millie Gerchar stojnice in "floats", John Gerjol, John Cankar, John Petrovic, Jakob Grimsic in Math Setnicar so pomagali prodajati tikete.

ZAKON ZA SOCIJALNO VARNOST

Zakon, ki gre pod imenom "Social Security Act," je po dolgi borbi v kongresu postal pravomočen. Konservativci se ga napadali kot preveč ekstravaganten in radikalni kot pomanjkljiv, ali ni dvoma, da je zakon velepomemben kot prvi korak v socialni zakonodaji na federalni podlagi proti največjim rizikom življenja: starosti, nezaposlenosti, siromašnosti v mladini, boleznim in drugim fizičnim težkočam.

Neposredne svrhe zakona

Zakon se deli v glavnem v dvoje: prvi del se bavi z dalekosežnim planom za socialno varnost kakih 30,000,000 delavcev in njihovih družin, do čim drugi del vsebuje posebne in nefakojšnje podpore državam za oskrbo nezaposljivih ljudi. V to zadnjo svrhu dovoljuje se strošek približno 95 milijonov dolarjev za prvo leto. Od te svote gre približno 50 milijonov državam v svrhu prispevka za pomoč postarnih ljudi v starosti čez 65 let. Federalni prispevek od \$15 na mesec za vsakega potrebnega postarnega človeka velja, ako dotična država prispeva vsaj ravno toliko na mesec.

Zakon dovoljuje trošek približno 25 milijonov na tekoče fiskalno leto in toliko, kolikor bo potrebno v nadaljnjih letih, da se pomaga državam v oskrbi odvisnih otrok. Federalni prispevek je odvisen od pogoja, da država prispeje dve tretini, dočim federalna vlada bo prispevala po \$6 za vsakega otroka in po \$4 za vsakega nadaljnjega otroka v isti družini.

Določena je nadalje podpora od \$3,800,000 državam za pospeševanje zdravja mater in otrok, zlasti v poljedelskih pokrajinah in v onih, ki posebno trpijo radi depresije.

Zakon dovoljuje trošek \$2,850,000 za pomoč državam v zdravljenju in oskrbi pohabljenih otrok in \$1,500,000 kot podporo državnim dobrodel-

nim zavodom za oskrbo brez hišnih in zanemarnjenih otrok. Dovoljuje se nadalje trošek \$841,000 za fiskalno leto 1936 in 1937 in \$1,938,000 za nadaljnja leta, da se dopolni program poedinih držav za strokovno rehabilitacijo ljudi telesno nesposobnih.

Dalekosežni plan socialne varnosti

Drugi del zakona za socialni varnost polaga temelje za sistem državnih zakonov širom vse dežele, ki naj pomagajo olajšati udarec slabih časov ameriškim delavcem in njihovim družinam. To se doseže potom federalne podpore in sodelovanja z državami v svrhu ustanovitve dveh industrijskih samopomožnih sistemov: prvega, federalnega sistema za vpokojenje veteranov industrije, in drugega, državnofederalnega sistema za plačevanje tedenskih podpor v slučaju nezaposlenosti.

Ker ta del zakona je odvisen od federalno-državnega sodelovanja, bodo ljudji deležni dobrote te zakonodaje še le tedaj, ko poedine države sprejmejo oziroma spremenijo obstoječe zakone na tak način, da bodo odgovarjali zahtevam federalnega zakona. Večina državnih legislatur je sedaj na početnicah, ali pričakuje se, da bodo mnogi governerji sklicali posebna zasedanja v to svrhu.

Kako bodo poedini državljanji deležni dobrote tega dalekosežnega dela federalnega zakona, O tem več prihodnjije.

Zakon dovoljuje trošek \$2,850,000 za pomoč državam v zdravljenju in oskrbi pohabljenih otrok in \$1,500,000 kot podporo državnim dobrodel-

FLIS
Katoliški Slovenci, oglašajte voje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

POTEK PROSLAVE V WAUKEGANU

Waukegan, Ill.

Tisoči so bili priča proslave blagoslovitve izvršenega popravila pri naši cerkvi Matere božje, ki se je vršilo v nedeljo 1. septembra. Vsa slovesnost se je pričela s programom, ki se je otvorilo pri cerkvi, končalo se je pa s piknikom in drugimi prireditvami pozno zvečer v Foss Parku.

Program slavnosti je bil sledeči:
Najprej je bila blagoslovitev novo izvršenih del pri cerkvi, katero je opravil Rev. John Plevnik, župnik na slovenski župniji v Jolietu in prvi tukajšnji župnik cerkve Matere božje. — Nato je bila slovesna sv. maša, katero je daroval domači župnik Rev. M. J. Butala. Slovesni govor v cerkvi je imel Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M. iz Lemonta, Ill., ki je bil obenem tudi Rev. Father Cyprian Tomicko, O.S.B.
Popoldne se je pričela slovesna slednja Sharwing Post Drum Corps, Doll Buggy Division, Bicycle Division, Sodality Float, St. Mary's Training School Band, otroci šole Matere božje,

društva in ostali, ki so se začeli pomikati izpred cerkve po Sheridan Rd. proti Foss Parku. Priča tej povorki je bila silna množica ljudstva.

Popoldanska zabava se je vršila v vseobčo zadovoljnost in sicer je bil program sledeči: Razne tekme, igre, nastopile so dekleta Sokol, ki so nastopile v baseball parku, baseball igra med St. Joseph KSKJ in Stancaz brati, katero so dobili Stancaz brate, bil je ples in veselja godba, pri kateri so se udeleževali Earl Golz and his Foss Park orkester. Mnogi so se zabavali z lepo igro "Bingo", ali so pa poskušali srečo na kolesu, vsi željni so si pa hladili žejo s hladnim pivom in lačni so tešili glad z okusnim prizgikom.

Prvo nagrado pri "doll buggy" kontestu je odnesla Margaret Cepon, drugo je pa dobila Therese Ogrin. — Lepo je bilo videti kraljico Rose Kirn, ki se je vozila na Sodality Float. Njeje občranosti so pa bile njene dvorjanke Marian Zalek in Mary Miholic. Ves ta "float" so pa krasile Sodality dekleta.
Odbor za proslavo je bil sledeči: Rev. J. Butala prvi in glavni predsednik, Math Slana

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 5223
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

Učite se angleščine iz Dr. Kernovega ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA "ENGLISH-SLOVENE READER" kateremu je znižana cena in stane samo: **\$2.00** Naročila sprejema Knjigarna Amerikanski Slovenec 1349 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

JESENSKI OBISK SLOVENIJE (JUGOSLAVIJE)
To je najbolj prijeten čas leta, da ga preživite tam, ko je letina pospravljena in ni konca jesenskih svečanosti.
IZBERITE SI KNEGA TEH RAZKOŠNIH PARNIKOV (Preko Cherbourga)
BERENGARIA MAJESTIC 19. sept.; 11. okt. 3. okt.; 25. okt.
AQUITANIA 26. sept.; 17. okt.
Potniški Tretjega Razreda so v sabinah bivšega Turističnega Razreda; ali na teh velikih motornih ladjah preko Havre
BRITANNIC GEORGIC 21. sept.; 19. okt. 5. okt.; 2. nov.
Božični izleti pod vodstvom BERENGARIA—14. decembra MAJESTIC — 6. decembra
Za podrobnosti vprašajte pri: **FRANK SAKSER, JR.**, Potniški oddelek "Glas Naroda" 216 W. 18th St., New York **LEO ZAKRAJŠEK** General Travel Service, Inc. 302 E. 72nd St., New York
Cunard White Star

Jacob Gerend Furniture Co.
704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Priporočamo naš pogrebniški zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

Deklica z odprtimi očmi

PIERRE L'ERMITE
Prevod iz francoskega izvirnika

XXI. POGLAVJE

Tiste nedelje je počakal Roger Maude do štirih popoldne, da bi se obril, to pa zato, da bi bil čim svežeje obril. Vzel je iz kovčega svoje najboljše zlikane hlače, flanelast jopič ter si je kupil pri Martin-Durandu novo samoveznico, kajti tiste, ki jih je bil vzel iz Pariza s seboj, so bile že preveč obrabljene.

Gospa Martin-Durand je sama poskusila, ali mu zelenobarvna samoveznica pristaja; ko si ga je ogledala iz primerne daljave, mu je dejala — o, povsem preprosto in brez zahrbtnih namenov, kajti ona je častitljiva mati številne družine: "Če je zdaj ne boste očarali..."

Na kar se je Roger Maude nasmehnil: "Saj se napravljam prav zato, ker jo hočem očarati..."

"Torej kako gospo iz Pariza! Nikari nam namreč odnašati naših deklet z otoka... Teh bi bilo škoda..."

Roger Maude je ostro pogledal gospo Martin-Durand, odgovoril pa ni nič.

Nato se je sprehodil do pristana, kajti živci so mu bili razdraženi... Gledal je barke v njih mokri postelji, ki so bile težko natovorne s soljo in so ležale, kakor da spijo.

Vrnivši se v 'Staro Rakovico', se je spet ogledoval v zrcalu; namrdnil se je nevoljno malčku, ki ga je objel, igraje se, okoli nog; naposled se je zleknil na svojo posteljo, da bi ne omadeževal ali zapušil svoje sveže in brezmadežne oprave. Tako se je namenil počakati, da odbije zvon visoko v noirmoutierskem zvoniku sedmo uro.

S pogledom, uprtim v strop, je razmišljal o svojem položaju... o pomembnosti bližajoče se večerje; in pogum mu je začel pešati. Malo pred sedmimi je prišel gospod voditelj po svojega varovanca...

"Kako si lep nočoj!..." je vzkliknil poln občudovanja.

In ponovil je, kar je že gospa Martin-Durand dejala:

"Če tak ne boš očaral srčeca, ki si ga želiš..."

"Bojim se, da se ne zavedate, da gre za vso mojo bodočnost..."

"Pač, pač... predobro se zavedam. Pomniti hočem le, da bodočnost nikakor ne zavisi od te zelene samoveznice, niti od tega belega ovratnika..."

"Kdor se podaja na vojsko, se mora oborožiti z vsem... Nikdar ni mogoče v naprej vedeti..."

"Prav, bomo pa izvedeli potem... Zdi se mi, da pripravljate Filomela posebno slastne jedi, zatorej bodiva točna."

Prišla sta z vojaško točnostjo.

Sedmi udar sedmih je odbil v zvoniku, ko je gospod voditelj pritisnil na posrebrni zvonček znamenitih vrat v ozki ulici.

Teta Cecilija in Rolanda sta sedeli na vrtu na pletenih stolih.

Filomela, ki je bila z vsemi pripravami že gotova, je zavezovala Pentaponu trak v grivo, kajti Pentapon je molel glavo skozi okno svojega hleva sluteč, da bo kaj sladkosti prišlo tudi nanj.

Večer je bil prekrasen.

Globok pokoj, ki je objemal ljudi in stvari, se je razprostiral po otoku kakor

neizmerno božanje. Vrtno cvetje je bilo kakor v omotici od umirajoče toplote dneva; in na mahoviti strehi so si ptice preppevale pesmice, preden so skrile svoje glavnice pod peroti.

Rogerju je srce močno bilo v prsih, da si je bil pariški don Juan.

Rolanda je bila naravnost očarljiva... v svetli, fini platneni obleki, ki jo je krasila ena sama vrtnica, utršana nekaj hipov pred prihodom gostov.

Sicer je treba pripomniti, da je vse to teta tako uredila: jedilni list, obleko in celo vrtnico je sama izbrala...

Rolanda je dobro vedela, da ima teta včasih dneve, ko 'ukazuje', in je v takih primerih najboljše ljubeznivo podrediti se.

Prav tako je ravnala tudi tistega večera, ne da bi iskala posebnih razlogov za početje svoje tete.

Čemu to vabilo? ... Čemu neki bela važa... in prelepa steklena oprava, ki pride na mizo le ob največjih praznikih? In zakaj neki je teta tako skrbno sestavila jedilni list?

Sicer je opazovala Rolanda vse te priprave brez posebnega presenečenja, kajti v 'Zavetju' so bili gostje vsikdar dobrodošli in kar najboljše postreženi. Brez vsake zadrege je torej sedla k mizi zraven Rogerja, ki je postajal vedno bolj ginjen.

Ali ni čudno? — se je vpraševal... Jaz, ki sem tako brezbrizen v družbi Odette... Olge... in vseh drugih... pa tako nemiren v družbi tega malega dekleta z dežele!...

Spočetka je bil pogovor dokaj prisiljen, a juha in zelenjadi so izvrstno teknile; sicer pa so čakali drug na drugega, da bi sprožil kako snov za razgovor.

Tako je prišel na vrsto jajčni narastek s sirom, sijajno pripravljen, omamno dišeč in v svojih prozornih globinah kakor tiho pretresajoč se vulkan.

Vkljub svoji zaljubljenosti je Robert pri tem zagrešil svojo prvo nezvestobo Rolandi, kajti izvrstna jed ga je vsega prevzela.

Pa tudi Filomela je žela zasluženno priznanje na bojnem polju, kajti teta Cecilija je izjavila pred vsemi na glas:

"Še nikdar se Vam narastek ni tako izvrstno posrečil, kakor danes. Čestitam."

"Zahvaljeni, gospodična," je odvrnila ponižna ženska, ki je zardela od radosti in hvaležnosti sredi navdušenega vzklikanja vsega omizja.

Polagoma je postal razgovor živahen. Gospod voditelj je povedal, da si je eden izmed njegovih dečkov na bodeči žici raztrgal gornjo ustnico, ko je neprevidno poskušal delati stoji. K sreči je bil v bližini kirurg iz Pariza, ki je prihitel na pomoč in popravil nesrečo, v kolikor se je to dalo. Dečku bo pa ostalo znamenje za vse živice dni.

"Poglejte, radi take malekosti se revež morda niti oženiti ne bo mogel... je pripomnila teta Cecilija, ki je iskala povoda, da bi pogovor usmerila, kamor si je želela.

"Pa zakaj ne?" je vprašala Rolanda in privzdignila glavo.

"Ker ne bo nikoli več tako lep dečko, kakor poprej."

(Dalje)

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katere ima v zalogi naša knjigarna:

- AGITATOR, spisal Janko Keršnik. Zanimiv roman o mladem inteligentu in njegovem življenju. Mehkovezana 80c
BELE NOČI JUNAK, spisal F. M. Dostojevskij. Sentimentalen roman, ki vodi čitatelje skozi zanimive scene življenja. Knjižnica je trdovezana. Mehkovezana 40c
BLED IN BRIKSEN, zanimiva zgodovinska povest iz 17. stoletja. Brošura z 96 strani 45c
BURKEŽI GOSPODA VITERGA, zanimiva knjiga, spisal Tone Cemažar. Brošura z 142 strani 50c
CIRKUŠKI OTROK, spis. Brackel. 228 broširana knjiga. Zanimiva povest iz življenja 75c
CETRTEK, spisal Chesterton. Detektivski roman zelo napetega značaja. Trdovezana s 193 stranmi 75c
ČIGAVA SI?, spisal Slavko Slavec. Nova knjiga, broširana, 162 str. Povest iz sodobnega slovenskega življenja in vse skozi zanimiva 65c
CETICE, spisal Fran Ksaver Meško, trdo vezana knjiga z 160 strani 75c
DUŠICA, spisala B. Orczy. Roman v treh delih, vsak del broširan zase in so tri knjige. Prva knjiga ima 286 str., druga 388 str. in tretja 427 strani. Cela povest vsebuje nad 1100 strani. Roman je vse skozi napet in ga čitatelj ne odloži preje, da ga do konca prečita. Vsi trije deli skupaj \$3.00
DVE SLIKI, spis. Ksaver Meško. Brošura 103 str. Zanimiva povest 60c
ENA BOŽJH CVETK, brošura 416 str. Zelo zanimiva in napeta povest o dekletu, ki žrtvuje vse za svojega očeta. Slika iz življenja, ki kaže, kaj premore dobra volja \$1.00
FABIJOLA, po kardinalu Weismannu. Brošura 222 strani. Interesantna zgodovinska povest, zelo priporočljiva 45c
FINŽGARJEVI ZBRANI SPIS, VII. zvezek, broširan in vsebuje 272 strani. Vrlo zanimive ertice, novele in povestice izpod spretnega Finžgarjevega peresa \$1.50
FURIJ, novela iz življenja mladice, ki vas popelje v zanimive slučaje. Trdovezana knjiga 100 strani 75c
GLAD, 53. zvezek Splošne knjižnice. Povest iz švedskega življenja, ki slika socialne razmere. Trdovezana knjiga 239 strani \$1.25
GLADIATORJI, zgodovinski roman v dveh delih. Vsak del broširan v posebni knjigi. Prvi del vsebuje 308 str. in drugi 252 strani. Zanimiv roman iz rimskih časov in tedanje dobe. Prvi in drugi del skupaj \$1.50
GOSPODARICA SVETA, spis. Karl Fidor. Brošura 192 strani. Avanturističen roman, poln napetih slučajev in zanimivosti, da čitatelj knjige ne odloži dokler jo ne prečita 40c
GORNJE MESTO, zanimiva povest iz Zagrebskega življenja. Brošura z 270 strani \$1.00
GOZDARJEV SIN, X. zvezek Ljudske knjižnice. Brošura 56 str. Spisal F. S. Finžgar. Zanimiva povest iz slovenskega življenja 35c
GREHI PRINCA SARADINA, jako zanimiva detektivska zgodba. Brošura z 317 strani \$1.25
IVANA CANKARJA, ZBRANI SPIS, Prvi in drugi del, vsak del ima po 336 strani. Cankarjeve povesti so priznane kot najboljše slovenske povesti. Pramezni del stane \$2.56, oba skupaj \$5.00
IZBRANI SPIS, DR. KREKA, 2. snopič. Njegovi članki in govori, ki kažejo njegovo veliko državniško sposobnost. Trdovezana knjiga \$1.50
IZDAJAVEC, spisal F. V. Slemenik. Vrlo interesantna zgodovinska povest iz turških časov, ki je zlasti priporočljiva, da bi jo čitala ameriško-slovenska mladina. Brošura 130 strani 50c
IZLET GOSPODA BROUČKA, zanimiva povest iz češkega življenja. Brošura 246 strani 80c
IZ MODERNEGA SVETA, Roman spisal F. S. Finžgar, trdo vezana knjiga z 280 strtni \$1.60
IZSELJENCI, roman spisal Jožan Bojer. Brošura z 410 strani \$1.50
IZPOVED SOCIALISTA, brošura z 151 strani 60c

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Diktatura?

O času Louisa XIV. še niso poznali diktatorjev, kakršne imamo danes, ampak tudi ta francoski kralj je bil pravi diktator. Znan je njegov rek: 'L'etat c'est moi — država sam jaz,' kar je pač najvišja diktatura. Ne vem, ali so diktatorji sami prišli, ali pa so jih prinesli razmere. Zadnje bo bolj blizu resnici. Diktator diktira, odreja, v Rusiji so ohranili še izraz 'ukaz,' kakor je bilo tudi pod carji. Na dobrem glasu niso diktatorji, pa so le, in taki, ki so na nakatero diktatorje vro hudi, le požrejo druge diktatorje, n. pr., komunisti hudo kašljajo, kjer je kaka diktatura zoper nje, v Rusiji pa so samni taki diktatorji in hudo jim pokimajo. Diktator podpisše, in da odredbo in ne vpraša nikogar, ako ima namreč hrbet dobor zaščiten da se odredba tudi izpelje, dasi morda odredbe nihče niti ne razume, kakor je pač zdaj pod Hitlerjem glede odredb za dolgove na tujem. 'Pefel is pefel,' se je odrezal češki feldvebel, ko je nekoč bilo dosti takih pefelov, pa jih nihče ni umel ali vsaj ni hotel izvršiti.

V Besarabiji so bile menda krvave glave, ker so hoteli vpeljati novi koledar, ki je pravilen, pa so se drugi dvignili in je prišlo do rebuk. Liga narodov je vzela v roke robo, da bi naredila enoten koledar. Prav nikoli ga ne bo, ker kar enemu prijia, drugemu ni potogodu, in dokler ima vsak pravic govornici, bo govorjenja — pa nič koledarja. Tudi Jugoslavija ima kolobocijo pri koledarju, in niti bivša diktatura se ni upala na ureditev koledarja, ker se vsaj pri tem očitno ni čutila dosti močno, kakor se ne čuti dosti močno rumunska vlada, dasi ni diktatorska. Tudi Poncej Pilat je bil neki diktator, ko je ob svojem času nergaškim Judom zabrusil v obraz: 'Quod scripsi, scripsi — kar sem zapisal, je zapisano, in pri tem je ostalo.

V Turčiji ima Kemal Paša vse v svojih rokah, in — diktira, pa gre. Kaj diktira, in kako roba gre, to ne spada sem, gre le za to, da pač gre, kar bi brez diktature prav gotovo ne šlo. Ne primer je ta Kemal Paša diktiral, da mora znani 'fez' izginiti iz vseh turških glav, pa je izginil. Zadnjič je isti Kemal 'ukazal,' da nihče ne sme v duhovski obleki na ulico. Diktatorska roba je to, ampak ista roba gre, ukaz se izvršuje. Ali je odredba dobra, ali ni, o tem ne sodim. Dobro je, ako ima več glav govornici pri zadevi, ki zadene veliko število prebivalstva, to je pač vrlo dobra demokracija, vlada ljudstva. Pa so zadeve, ki bi bile res potrebne, pa se več glav ne more zediniti, in — diktatura bi bila vsaj v takih slučajih na mestu, dasi je vsaka diktatura na sebi hudo slaba roba.

Malo več

Z zrakovomv stja se ponesrečila zadnjič v Alaski Post in Rogers. Imenitna iznajdba zrakovplov, žal, da v vojski hudo orožje, ki je izbrislalo razliko med vojakom in civilistom, vsekako pa je zrakovplovstvo zelo opasna zadeva, saj nesreča je za nesrečo... in marsikak je odšel radi — zrakovplova na drugi svet, ki bi bil lahko še med živimi, ako bi se ne bil podal v 'luft.' Z vsako novo iznajdbo je tako. Na morju je zdaj precej varno, pa je bilo tudi nekoč, kakor je zdaj pri zrakovplovstvu. Obbeh ponesrečenecv je res škoda. Post bi bil lahko marsi-

kaj napravil za večjo varnost. Rogersa bodo pa pogrešali taki, ki se zabavajo, ako kdo kako hudomušno pove. In Rogers je bil hudomušnež prve vrste, pravi 'meh za smeh.' Tudi mairsikako pametno je povedal na svoj način, in je prav radi tega tem več izdala. Dvoje ga posebno odlikuje. Kake umazanosti ni poznal, vse igre, v katerih nastopa, so brezhibne, čiste in on ni potreboval prav nobene legije za spodobnost. Taki-le igralci so navadno lahki in prozorna moralna roba. Rogers je bil prava izjema med igralskimi feaki tam doli v Hollywoodu. Vsa čast mu. Drugo je, da je mnogokrat klečal zatopljen v globoko molitev. Gotovo je ravno iz tega vira črpal, da ga niti tista igralska mlakuža ni zastrupila.

Bolj za kratek čas so ga nekateri postavljali za predsedniškega kandidata. Tudi on sam je smatral stvar bolj za kratek čas, pa je le povedal tudi kako, da je sedela. O našem modrem orlu, ki je odletel že pred njim, je rekel, da bi take-le sicer dobre zadeve imele biti, kakor so deset zapovedi: kratko in jasno, da bi vsak lahko takoj vedel, kaj mu je storiti.

Pravijo, da je hudomušnost znak duševne bistrosti. Mogoče. Pri Rogersu je bila tudi znak dobrega srca, in dobro srce podvoji vrednost dobrih dovtipov, ako jih zna kdo zbiti. Škoda, da je ameriški 'meh za smeh' moral preprosto dati vgrizniti v travo.

ANEKDOTA

Kralj Oskar II. Švedski je obiskal neko deklečko šolo in je učenkam zastavil več vprašanj. Med drugim je vprašal neko deklečko: 'Kateri so največji švedski kralji?' — 'Gustav Adolf, Karel XII. in — Oskar II.' je odgovorila deklica. Kralj se je nasmehnil mali prilizunki in dejal, naj bi mu povedala, katera bi bila velika dejanja njegovega vladanja. Deklica je dolgo premišljevala, postala je rdeča od zadrege in je začela nazadnje jokati: 'Ne vem...' — 'Nikar ne joči, otrok,' je dejal vladar tolažeč, 'jaz namreč tudi ne vem.'

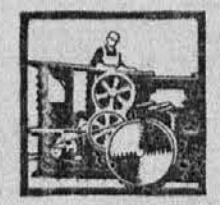
BANDIT SI SAM VZEL ŽIVLJENJE

New York, N.Y. — Nasilne smrti, kakor večina gangsterjev, je končal 38 letni Anthony Cugino iz Philadelphia; ni pa čakal, da bi mu kdo drugi upihnil življenje, marveč je to storil on sam, in se je v ječi obesil. Pri zasliševanju je poznal enega osmerih umornikov, katerih je bil obdolžen. Šlo je časno je bil to eden kolerodaj podzemlja na vzhodu.

Novi zemljevid Jugoslavije

razdeljen v banovine, nove politične pokrajine Jugoslavije, je izšel in smo ravnokar prejeli novo pošiljatev in ga imamo zopet v zalogi. Vsem onim, ki so zadnje čase iste ga naročili, ga bodo te dni prejeli po pošti. —Novi zemljevid je interesanten zlasti za one, ki ne poznajo nove razdelitve Jugoslavije v banovine. Ta v barve tiskan zemljevid pokaže vse to. Kdor ga želi, ga naj naroči. STANE 5 POŠTININO 30c, in se naroči od Knjigarna Amer. Slovenec 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.

Napačna je misel-

če misli trgovec, ali društveni uradniki, da so izdatki za tiskovine nepotrebni izdatki. Lepa tiskovina napravi vedno najlepši vtis na vsakogar. Lepa tiskovina z vašim imenom je najgovornejša reklama za vas!

Naročite tiskovine od:

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order, bančnem draftu ali v znakah. Knjige pošiljamo poštne prosto. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec 1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS